

Landshypotek Bank

Investerarrapport: Gröna obligationer

15 maj 2020

Denna rapport har tagits fram inom ramen för Landshypotek Banks gröna ramverk som publicerades den 24 april 2018. Rapporten är den andra i ordningen.

Stockholm den 15 maj 2020

Per Lindblad
VD

Martin Kihlberg
Hållbarhetschef

Emitterade obligationer – korta fakta

Emissionsdatum: 25 maj 2018

Löptid: 5 år

Emissionsvolym: 5,25 mdkr

Förfalldatum: 25 maj 2023

Typ av obligation: säkerställd obligation

Kupong: 0,75 %

ISIN: XS1824244807

Emissionsdatum: 18 nov 2019

Löptid: 6 år

Emissionsvolym: 3,00 mdkr

Förfalldatum: 18 nov 2025

Typ av obligation: säkerställd obligation

Kupong: 0,615 %

ISIN: SE0011870021

Skogslingo

Biomass Expansion Factor (BEF) = Omvandlingstal för att bestämma totalbiomassa uttryckt i torr vikt.

Bonitet = Markens naturliga virkesproducerande förmåga. Uttrycks i m³sk/ha/år.

Carbon Fraction (CF) = Kolhalten i torr ved.

FSC = Forest Stewardship Council

PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification

Skogskubikmeter (m³sk) = Enhet som visar skogsbeståndets virkesvolym och inkluderar hela stammen ovanför normal stubbhöjd. Grenar, stubbar och rötter ingår inte.

Uttryck av koldioxideffekten: Det finns två koldioxid-effekter genom denna obligation – en reducerande och en undvikande. När skogen växer lagras koldioxid in och mängden koldioxid från atmosfären reduceras. Vid avverkning och när skogsråvara ersätter annat material minskar koldioxidutsläppen och koldioxidutsläpp undviks och lagras in genom substitution.

Virkesförrådsförändring netto = Förändring av det stående virkesförrådet i m³sk, det vill säga tillväxt minus avverkning.

Investerarrapport – gröna obligationer

Bakgrund

I maj 2018 emitterade Landshypotek Bank sin första gröna säkerställda obligation, utgiven i svenska kronor. Under året som gått har banken emitterat ytterligare en grön säkerställd obligation. Vid dagen för denna rapport har Landshypotek emitterat två gröna obligationer. Båda är säkerställda och finansierar i sin helhet svenskt hållbart skogsbruk. Den emitterade volymen uppgår till sammanlagt 8,25 miljarder kronor. Den underliggande skogen motsvarar en yta lika stor som Öland och Gotland tillsammans.

Landshypotek tog under våren 2018 fram sitt första gröna ramverk för att kunna emittera gröna obligationer. Ramverket är granskat och genomlyst av det oberoende klimat- och miljöforskningsinstitutet CICERO som gav det högsta betyget, "Dark Green". Under ramverket kan Landshypotek emittera såväl säkerställda som icke-säkerställda obligationer. De medel som Landshypotek erhåller från gröna obligationer ska användas till att finansiera hållbart skogsbruk, förnybar energi eller energieffektiva byggnader.

Denna rapport avser enbart återrapportering kring underliggande projekt som uppfyller ramverkets kriterier för hållbart skogsbruk.

"Att vi under 2019 följde upp med ytterligare en framgångsrik skogsobligation visar på marknadens starka vilja att investera hållbart och bankens ambition att fortsätta finansiera det svenska hållbara skogsbruket."

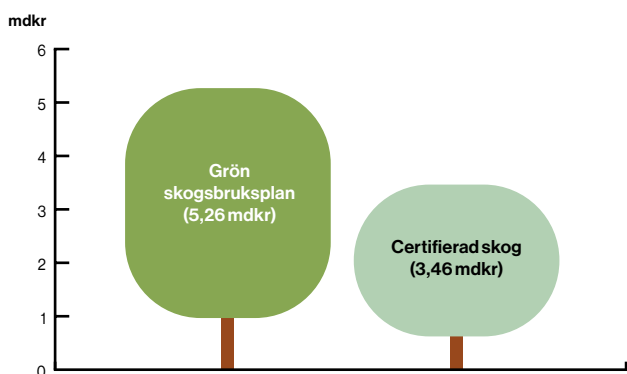
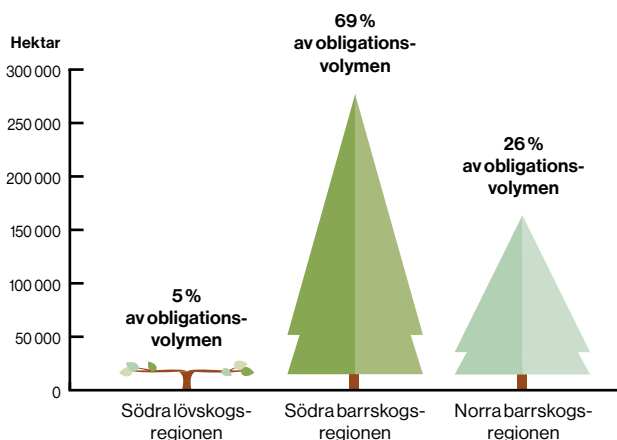
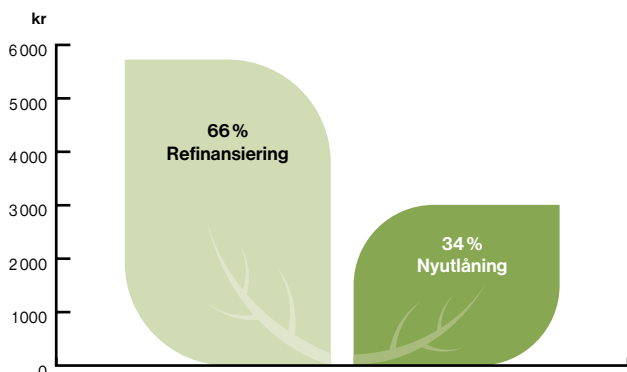
– Martin Kihlberg,
Hållbarhetschef Landshypotek Bank

Landshypotek Bank och skogen

Landshypotek har finansierat svenskt skogsbruk sedan 1836. Banken ägs av Landshypotek Ekonomisk Förening där bankens lånekunder inom jord och skog är medlemmar och därigenom äger banken. All vinst från banken återinvesteras i banken eller delas ut till föreningens medlemmar – Sveriges jord- och skogsbrukare. Att som första aktör 2018 ge ut en grön säkerställd obligation som bygger på de svenska skogarna var unikt och helt i linje med Landshypoteks verksamhet att på allvar bidra till ett hållbart samhälle utifrån det som människor gör med sitt företagande runt om i landet – varje dag.

Effektrapportering

En växande skog binder koldioxid från atmosfären. Ju mer skogen växer desto mer koldioxid lagras. Den sammanlagda nettotillväxten på de fastigheter som finansierats av de gröna obligationerna beräknas till 700 000 skogskubikmeter det senaste året. Det motsvarar ett årligt koldioxidupptag samt substitutionsnytta på cirka **2 miljoner ton CO₂**. Det innebär att för varje 1 miljon kronor som har investerats i obligationerna har cirka **240 ton CO₂** lagrats in och undvikits. Siffrorna inkluderar substitutionseffekt men beaktar inte belåningsgrad, se avsnitt *Beräkningar för tillväxt och klimatnytta*.

14,6 % av Landshypotek Banks emitterade säkerställda obligationer är gröna

13,1 % av Landshypotek Banks sammanlagda emitterade seniora och säkerställda obligationer är gröna

426 000 ha skog som finansierats av de gröna skogsobligationerna

Hållbarhetsmålen

Mål 13. Bekämpa klimatförändringarna

Delmål 13.1: Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.

Landshypoteks bidrag: Ett hållbart skogsbruk både binder koldioxid och kan ersätta fossila bränslen som används till såväl energi som drivmedel och andra produkter. Det innebär att såväl koldioxidhalten i atmosfären som utsläppen av växthusgaser minskar och därigenom stärks motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer. Genom målen med en viss andel lövskogsinslag som banken har i sina kriterier i det gröna ramverket ökar också motståndskraften i den enskilda skogen mot naturkatastrofer som bränder, stormar och skadeangrepp.

Mål 15. Ekosystem och biologisk mångfald

15.1: Bevara, återställa och hållbart använda ekosystem på land och i sötvatten och deras ekosystemtjänster, särskilt skogar, våtmarker, berg och torra områden, i enlighet med de skyldigheter som anges i internationella överenskommelser.

15.2: Främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar, stoppa avskogningen, återställa utarmade skogar och kraftigt öka nybeskogningen och återbeskogningen i hela världen.

Landshypoteks bidrag: Skogsvårdslagen fastslår att skogen är en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning, samtidigt som hänsyn ska tas till naturen, kulturmiljön, rennäringen och andra intressen. I lagen framgår också en skyldighet att återplantera efter avverkning. I bankens ramverk finns utöver krav på att kunder ska följa lagen även bland annat krav på att det ska finnas en grön skogsbruksplan, att det sätts av minst fem procent till naturskyddsåtgärder samt att det finns mål med en viss andel lövskogsinslag. Skogen kan även vara certifierad genom FSC/PEFC vilka sätter upp minst motsvarande krav. Genom dessa åtgärder främjas att skogen brukas på ett mer långsiktigt hållbart sätt och i enlighet med de internationella överenskommelser som har implementerats i svensk lagstiftning.

Urvalsprocessen av gröna tillgångar

Landshypotek Bank har en grön kommitté som beslutar vilka tillgångar som kan finansieras av gröna obligationer utgivna under ramverket. Den gröna kommittén har haft åtta möten efter att den första obligationen emitterades för att besluta om gröna tillgångar. Amortering och lösen sker löpande under året varför det är av vikt att kommittén sammanträder för att kontinuerligt säkerställa att volymen gröna tillgångar hänförliga till obligationerna vid var tid överstiger obligationsvolymerna. Per den 31 mars 2020 var volymen gröna tillgångar kopplade till obligationerna 8,73 miljarder kronor, till sin helhet hållbart skogsbruk.

Granskning

Enligt ramverket ska Landshypoteks oberoende kreditriskavdelning minst årligen bland annat granska att allokeringen av likviden från bankens gröna obligationer sker i enlighet med ramverket. För 2019 års rapport har granskningen inriktats på att kontrollera att fastigheterna uppfyller kategori A eller B i ramverket och att fastigheterna är försäkrade. Granskningen har genomförts främst genom stickprovsundersökning och har presenterats för Landshypoteks gröna kommitté. Granskningen visade framförallt på att det finns ett behov av att förtydliga bankens styrdokument i vissa delar kring processen att inhämta och spara relevant information i bankens system.

Vikten av ett hållbart skogsbruk – för tillväxt och klimatnytta

Den globala uppvärmningen är en av vår tids största utmaningar. Den växande skogen har en viktig roll för att motverka klimatförändringen. 30 procent av jordens yta är täckt av skog. Skogen är en nyckel för att ställa om till ett fossilfritt samhälle då den utgör en naturlig del i kolets kretslopp och absorberar koldioxid från atmosfären. I Sverige täcker skogen närmare två tredjedelar av den totala landarealen och skogen ses som en nationell tillgång och resurs. Med anledning av dess betydelse och storlek, är det av vikt att skogen brukas och sköts hållbart med ett långsiktigt perspektiv. Detta för att hålla tillväxten i skogarna hög, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och det naturligt varierade landskapet bibehålls.

Fotosyntesen – funktion och effekt

Fotosyntesen är den naturliga process i naturen där växter tar upp koldioxid från atmosfären för att sedan omvandlas till energi. En del av koldioxiden återgår direkt via respiration men en stor del allokeras i växten/trädet. Samtidigt som trädet växer allokeras även en del kol ner i marken via rötterna. Genom ett aktivt brukande av skogen och skötsel blir tillväxten högre och därmed även kolinlagringen vilket i sig resulterar i en högre klimatnytta. Vid avverkning av skog tas skogsråvara ut för vidare konsumtion. Skogsråvara har många olika användningsområden och kolet som lagrats in kan återgå direkt till atmosfären vid förbränning, men samtidigt lagras in i till exempel byggnader. Ersätter skogsråvara dessutom ett annat fossilt material eller ett material där energianvändningen är mycket stor vid utvinning av materialet, uppkommer en substitutionsnytta. Substitutionsnyttan är ofta större än den primära nyttan som uppkommer vid kolinlagringen vid tillväxten i skogen, men svår att beräkna exakt då det kräver information om vilka produkter som tillverkas och vilken livslängd de har samt vilket material de ersätter. Ett genomsnittligt värde på substitutionseffekten i Sverige ligger på cirka 470 kg CO₂/skördad m³sk¹.

En växande skog binder koldioxid från atmosfären. Ju mer skogen växer desto mer koldioxid lagras, vilket även innebär att upptaget från den svenska skogen varierar beroende på var i Sverige skogen finns. Boniteten, det vill säga markens naturliga virkesproducerande förmåga, avgörs av markens jordmån, klimat, fuktighetsförhållande och exposition. Boniteten uttrycks i skogskubikmeter per hektar och år. I Sverige finns det stora geografiska skillnader i boniteten, från 11 m³sk/ha/år i söder till 2 m³sk/ha/år i norr.

1. Lundmark, T., Bergh, J., Hofer, P., Lundström, A., Nordin, A., Poudel, B.C., Sathre, R., Taverna, R., och Werner, F. (2014) Potential Roles of Swedish Forestry in the Context of Climate Change Mitigation, *Forests* 2014, 5(4),557-578.

Beräkningar för tillväxt och klimatnytta

Inom ramen för denna rapportering har platsen för skogsfastigheterna, som finansierats och refinansierats av bankens gröna obligationer, delats in i tre geografiska områden – södra lövskogsregionen (10,7 m³sk/ha/år), södra barrskogsregionen (8,0 m³sk/ha/år) och norra barrskogsregionen (4,2 m³sk/ha/år). Baserat på skogsdata 2019 från Sveriges Lantbruksuniversitetets Riksskogstaxering har medelboniteten för de tre zonerna fastställts. Medelboniteten har därefter använts som tillväxttal för beräkning av virkesförrådsförändringen. Tillväxten har beräknats för ett helt år även om emissionsdatumen varierar under året.

För att beräkna den kolinbindning som skett i de av Landshypotek finansierade skogsfastigheterna har följande formel använts:

Total kolinbindning (ton) = virkesförrådsförändring (m³sk) x BEF x CF

BEF (Biomass Expansion Factor) = omvandlingstal för att bestämma totalbiomassa uttryckt i torrsvikt

CF (Carbon Fraction) = kolhalten i torr ved

För beräkningarna har BEF satts till 0,75² vilket är ett vägt medeltal mellan tall och gran och CF har satts till 0,51³. För att omvandla kolinbindningen till koldioxidinbindning har följande formel använts:

Total koldioxidinbindning (ton) = kolinbindning (ton) x (CO₂-molekylens vikt/C-molekylens vikt)

Under 2019 ökade virkesförrådet i de finansierade projekten med 2,8 miljoner m³sk (8 procent av tillväxten sker i södra lövskogsregionen, 72 procent i södra barrskogsregionen och 20 procent i norra barrskogsregionen). Vid ett antagande om att 75 procent av den växande skogen avverkas och ersätter andra material uppstår en substitutionsnytta på 990 000 ton i undvikta koldioxidutsläpp. Samtidigt ger den kvarvarande skogen ett nettokoldioxidupptag på 985 000 ton.

Projektens genomsnittliga belåningsgrad är 0,46 vilket innebär att 0,91 miljoner ton CO₂ är ett direkt resultat av finansieringen och indirekt 1,97 miljoner ton CO₂ (där hela skogsbeståndet inkluderas i beräkningen).

Beräkningarna är gjorda baserade på bonitet, det vill säga tillväxten när medeltillväxten kulminerar.

---

2. Lehtonen, Aleksi & Mäkipää, Raisa & Heikkinen, Juha & Sievänen, Risto & Liski, Jari. (2004). Biomass expansion factors (BEFs) for Scots pine, Norway spruce and birch according to stand age for boreal forests. *Forest Ecology and Management*. 188. 211-224. 10.1016/j.foreco.2003.07.008.
3. 2006 IPCC guidelines for National Greenhouse Gas Inventories.

Två röster om hållbart skogsbruk

Återbesök i blandskogarna i norra Skåne

Ingvar Pålsson är den sjätte generationen som brukar skogen på fastigheten belägen precis mellan Perstorp och Klippan i norra Skåne. Fastigheten som Ingvar övertagit och fortsatt investera i heter Lycke. Den domineras av löv där bok, björk och ek är de vanligaste trädslagen men det finns även ett större inslag gran och tall på fastigheten. Vad som utmärker just Ingvars skogsbruk är kombinationen av produktivt skogsbruk och rekreationsskog. Vi har återigen gjort ett besök i skogarna i norra Skåne och ställt några frågor om skogsåret som gått.

Hur inleddes ditt skogsår 2019?

– Jag kan konstatera att klimatet har blivit allt mer nyckfullt. De planteringar vi gjorde under 2018 när det knappt regnade under hela sommaren föll tyvärr inte väl ut. Många av plantorna vi satte hade tagit rejält med stryk av torkan. Det var bara att beställa ytterligare plantor och blunda för kostnaden.

Har du gjort någon större slutavverkning under året?

– Ja, jag kontrakterade en slutavverkning på 2 hektar tidigt på året vilket var bra för jag lyckades få den utförd innan höstens ihållande regn drog igång. Regnet ställde till det för många skogsägare. Ibland ska man ha lite tur. Vi kommer att återbesöka området med tallplantor vilket är nytt för oss. Vi har i princip endast haft självsådda tallar tidigare. Det blir en bra blandning med våra befintliga arealer med gran och löv.

– Utöver det gjorde jag i samråd med Skogsstyrelsen en naturvårdshuggning av löv längs med en å som rinner igenom min fastighet. I samband med det gjorde jag även en mindre frihuggning av bronsåldersgravar.

Vad har du mer hunnit med i skogen under året?

– Jag har röjt cirka 3 hektar under året vilket är på tok för lite så jag planerar att köpa in gallring nästa år för att komma i kapp med

röjningsbehovet på fastigheten. Det är min starka uppfattning att röjning är en av de viktigaste åtgärderna för att få bästa ekonomiska utbytet av sin skog och sitt skogsbruk.

Så varför röjde ni inte mer under året?

– Vi gjorde naturvårdshuggningarna själva så vi fick i år prioritera dem framför röjningen.

Något som utmärker året som gått?

– Att inte kommentera granbarkborren blir ju märkligt. Jag följde upp de larmrapporter om granbarkborren som kom tidigt men jag kunde inte hitta några tydliga angrepp på min fastighet vilket var skönt. Jag hade ett område med 7–8 granar som dött som jag var orolig för. Men när jag skalade bort barken så hittade jag inga spår av granbarkborren utan de tycks ha slagits ut av 2018 års torka istället.

– Generellt sett har priserna varit väldigt bra under året, framför allt på timmer. Däremot har massapriset inte varit lika högt, men historiskt sett låg båda på bra nivåer under året.

Vad tror du om 2020? Hur kommer skogsåret att bli och hur har det börjat?

– Hade du frågat mig för tre månader sedan hade jag trott på ett väldigt bra 2020. Nu är det väldigt svårt att ha någon uppfattning om vart det tar vägen men anledning av coronasituationen.

Har du något härligt minne att dela med dig av från året som gått innan vi avrundar?

– Jag går väldigt mycket i skogen och det är mitt sätt att koppla av och ladda batterierna. Jag har dessutom förmånen att vara förtroendevald i skogsägarrörelsen och det ger en ytterligare dimension till mitt skogsbruk, måste jag säga. På så sätt kan jag dela erfarenheter med andra som också har ett starkt engagemang för skogen och skogsbruk.

Län: Skåne län

Kommun: Klippan

Produktiv skogsmark: 266 ha varav 36 ha utgörs av rekreationsskog

Bonitet: 9,1 m³sk per ha

Tillväxt: 5,4 m³sk per ha

Beräknad klimatnytta: 1974 ton CO₂ per år (klimatnyttan är beräknad enligt samma modell som för hela portföljen, dock har den verkliga tillväxten enligt aktuell skogsbruksplan och inte markens bonitet använts som tillväxtfaktor).

Skogens fördelning på målklasser

P – Produktionsmål med miljöhänsyn: 205,7 ha

PF – Produktionsmål med förstärkt miljöhänsyn (produktion): 3,1 ha

PF – Produktionsmål med förstärkt miljöhänsyn (naturvård): 2,5 ha

NS – Naturvårdsmål med skötsel: 17,1 ha

NO – Naturvårdsmål, orört: 1,7 ha

R – Rekreation: 35,8 ha

Län: Västerbottens län
Kommun: Skellefteå kommun
Produktiv skogsmark: 135 ha
Bonitet: 4,0 m³sk per ha
Tillväxt: 5,0 m³sk per ha
Beräknad klimatnytta: 987 ton CO₂ per år (klimatnyttan är beräknad enligt samma modell som för hela portföljen, dock har den verkliga tillväxten enligt aktuell skogsbruksplan och inte markens bonitet använts som tillväxtfaktor).

Skogens fördelning på målklasser
P/PG – Produktionsmål med miljöhänsyn: 127,7 ha
NS – Naturvårdsmål med skötsel: 5,7 ha
NO – Naturvårdsmål, orört: 1,6 ha

Återbesök i skogen utanför Burträsk

Beatrice Wikman förvärvade sin första egna skogsfastighet för fyra år sedan tillsammans med sin man, Marcus. Skogen har alltid varit en stor del i Beatrice liv och ett kärt intresse som hon och Marcus delar. Den fastighet som de förvärvade ligger i Burträsk, i närheten av gården där hon vuxit upp. Hennes föräldrar har drivit mjölkproduktion på gården i kombination med skogsbruk sedan mitten av 1970-talet. Under 2018 certifierade de skogen enligt PEFC. Vi har återigen gjort ett besök i skogarna utanför Burträsk och ställt några frågor om skogsåret som gått.

Hur skulle du beskriva inledningen av 2019 års skogsår?

– Vi började redan på nyårsdagen att bege oss ut för att under röja äldre granskog inför en kommande slutavverkning. Att under röja inför avverkning eller gallring är ett vanligt moment i skogen för att underlätta maskinavverkningen, minska avverkningskostnaden och främja återplanteringen – det vill säga den kommande förnygringen. Det blev en härlig dag ute i den friska vinterluften och en bra start på det nya året tillsammans med min man. Vi passade även på att gallra ut löv på två avdelningar G1, det vill säga yngre gallringsskog, och forslade bort det med skotern. En del sålde vi av som virke och de mindre behöll vi som ved till gården.

Vad gjorde ni under sommaren?

– Sommaren inleddes med att plantera ett mindre hygge med tall. Den här gången testade vi att plantera gödslade tallplantor, vilket vi vanligtvis inte gör, så det ska bli spännande att se hur de tar sig. Under sommaren gödslade vi även cirka 1,5 ha 60-årig tallskog som ett experiment för framtiden.

Du nämnde förra gången vi sågs att du använder skogsbruksplanen aktivt i ert skogsbruk, har ni följt åtgärderna även i år?

– Ja, vi använder skogsbruksplanen som ett verktyg och arbets-schema för arbetet i skogen. Det är 2017 års skogsbruksplan som vi använder och den har vi följt till punkt och pricka under året. Som jag nämnde har vi några testområden för gödsling och så återställer vi diken för att komma ikapp eftersatta områden på marken. I år har vi lagt mycket tid på arbetet i skogen men vi har även tagit oss an en stor renovering av huset på gården som kommer att pågå i några år ...

Något som du tycker utmärker året som gått?

– Våren var tidig med mycket fint väder och många soltimmar vilket var gynnsamt för att hinna med allt i skogen. Något som i övrigt är utmärkande för året är att vi har gjort en större slutavverkning.

Vad tror du om 2020 som skogsår? Något specifikt som du tror kommer att känneteckna året?

– För oss som ägare och brukare känns 2020 stabilt, även om världsmarknaden är orolig. Tyvärr kommer nog effekten av oroligheterna att påverka både virkesmarknaden och priserna en tid framöver.

Har du något härligt minne att dela med dig av från året som gått innan vi avrundar?

– Det måste nog vara när jag och min man letade efter årets julgran. Det var en helt fantastisk decemberdag. En sådan där dag när solen precis orkar sig över horisonten och termometern visar några få minusgrader. Skogen var snötyngd och vi fick pulsa oss fram. Ett magiskt vinterlandskap! En perfekt dag att hitta den perfekta julgranen på sin egen mark. Våldigt idylliskt!

